

کهن کهور

روستایی با فرهنگ غنی و بدون زباله، هرچند هنوز جاده ندارد!

اینجا کسی از اینکه خم شود و آشغال‌ها را از روی زمین جمع کند خجالت نمی‌کشد

شیمیا جهان بخش
روانم‌نگار

موضوع: زباله زباله‌ها قبل از انسان یا بر مریخ گذاشته‌اند!

چندی پیش دلی میل در گزارشی جالب به نقل از «کاگری کیلیج» پژوهشگر دانشگاه ویرجینیای غربی اعلام کرد: «در حالی که تا به حال یک نفر هم روی مریخ پا نگذاشته، اما انسان‌ها در ۵۰ سال گذشته، بیش از ۶ هزار و ۸۰۳ کیلوگرم زباله را در این سیاره سرخ رها کرده‌اند.» تعجب نکنید در مریخ خبری از بطری‌های خالی آب معدنی یا بازمانده غذاها نیست اما انسان‌ها آنجا را هم با سخت‌افزارهای دور ریخته‌شده، فضایی‌های غیرفعال، خرت و پرت‌هایی مانند کوله، گاری، مجسمه، پارچه کهنه و... زباله باران کرده‌اند. همه اینها در حالی است که معضل زباله‌ها هنوز روی زمین حل نشده، دانشمندان درباره معضل زباله در جو زمین و مریخ هشدار داده‌اند! خلاصه اینکه داستان زباله‌ها از زمین تا آسمان ادامه دارد؛ کافی است پلانتان را از شهر بیرون بگذارید آن وقت است که با جنگلی از درختان که به جای میوه، بار زباله داده‌اند روبه‌رو می‌شوید. انگار قرار است این زباله‌ها برای همیشه با ما همراه باشند. هر کس هم ادعایی دارد و منتظر است دیگری کاری کند. یکی می‌گوید چرا مسئولان کاری نمی‌کنند، دیگری دولت را مقصر می‌داند که شهرشان سایت زباله ندارد، آن یکی از اینکه شهرداری کم کاری می‌کند گلایه دارد و در این میان شمار کسانی که فکر می‌کنند خودشان هم باید دست به کار شوند، بسیار اندک است. عده‌ای به جای این گلایه‌ها خودشان برای زیباتر شدن محل زندگی‌شان دست به کار می‌شوند. درست مثل کاری که اهالی روستایی دور افتاده در دل یکی از استان‌های محروم انجام داده‌اند و حالا چند سالی می‌شود که به عنوان روستای بدون زباله در کل کشور معروف شده‌اند.

ویژگی‌هایی از جمله صبوری کهن کهور، روستایی بدون زباله

اهالی روستای «کهن کهور» در بخش مرکزی شهرستان مهرستان سیستان و بلوچستان برای تمیزی روستایشان نه منتظر دهیاری مانده‌اند نه کمک‌ها و بودجه‌های دولتی، بلکه خودشان آستین‌های همت را بالا زده‌اند. اینجا مردم چیزی را بدون تفکیک دور نمی‌اندازند همین کار باعث شده هیچ زباله‌ای در روستا و حتی تا کیلومترها بعد از روستا هم پیدا نشود. سطل‌های زباله این روستا آنقدر خالی مانده بودند که در سال‌های گذشته اهالی روستا همه آنها را جمع کرده‌اند و حالا نه خبری از سطل آشغال است و نه ماشین حمل زباله.

تمیزی با فرهنگ مردم روستا گره خورده است

ناصر درازهی، فرماندار شهرستان مهرستان درباره اینکه چرا این روستا در تمیزی زبانزد شده به «ایران» می‌گوید: اینکه «کهن کهور» به عنوان روستای بدون زباله مطرح شده ربطی به اقدامات دولتی ندارد و خود مردم پای کار آمده‌اند. این روستا از قدیم هم همیشه تمیزی بوده است. اینجا همه کارها از تفکیک تا دفن زباله برعهده خود مردم است و دستگاه‌های دولتی کار زیادی برای این موضوع انجام نداده‌اند. البته ما هم

است. «ارزن پلو» از جمله این غذاهاست که در آن به جای برنج از ارزن استفاده می‌شود و در استان‌هایی مانند یزد طرفداران زیادی دارد. در استان‌های شرقی هم به جای گندم در بسیاری از آش‌ها از بلغور استفاده می‌شود. خلاصه اینکه این همه تنوع غذاهای ایرانی و داشته‌ها و نداشته‌های ماست. اگر به بررسی پیشینه پخت هر خوراک در استان‌های مختلف بپردازیم می‌بینیم که هر غذا یا خوراکی ایرانی داستان جالبی دارد که آن را ارزشمند می‌کند و این برای گردشگران بسیار مهم است.

اهمیت اقتصادی گردشگری خوراک

بررسی هزینه‌های سفر نشان می‌دهد از کل هزینه‌های هر گردشگر در سفر، حدود ۴۰ درصد مربوط به هزینه خوراک است، البته این هزینه شامل خوراک به عنوان غذا و خوراک به عنوان سوغات می‌شود. این رقم نشان می‌دهد گردشگری خوراک تا چه اندازه می‌تواند به رونق اقتصادی گردشگری کمک کند. به همین دلیل است که وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دست به کار شده و کلاس‌های آموزشی را برای فعالان بخش گردشگری گذاشته تا نسبت به عرضه غذاهای محلی در ظروف مناسب‌تر اقدام کنند و در عرضه خوراکی‌های سنتی که به عنوان سوغات به معرض فروش گذاشته می‌شود از بسته‌بندی‌های بهتر و سنتی استفاده کنند.

میزهای گردشگری خوراک

معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی درباره اجرای طرح‌های مربوط به گردشگری خوراک می‌گوید: فاز نخست نقشه راه گردشگری خوراک به تأیید نهایی رسیده که در آن همه اهداف و برنامه‌ها کاملاً

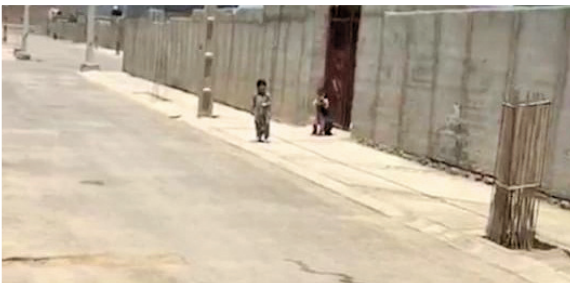
رشته گردشگری خوراک ایرانی دانشجو می‌گیرد

فاطمی خبر دیگری هم دارد: در سال تحصیلی جاری برای نخستین بار دانشگاه‌های تهران و خوارزمی دانشجوی گردشگری خوراک ایرانی می‌گیرند.

اثری از باقیمانده‌های کشاورزی و دام‌ها نمی‌توانید در خانه‌ها و کوچه‌های روستا پیدا کنید. شاید باورتان نشود اما اگر باد هم زباله‌ای را با خود بیاورد مردم برای برداشتن آن عجله دارند. کسی از اینکه خم شود و آشغال‌ها را از روی زمین جمع کند خجالت نمی‌کشد. از بچه ۵ ساله تا پیرمرد ۹۰ ساله همه خود را موظف به برداشتن زباله‌ها می‌دانند.

اینجا همه دهیار هستند

دهقانی، همه اهالی روستا را یک دهیار می‌داند و می‌گوید: دهیاران روستاهای دیگر بارها برای دیدن تمیزی این روستا به اینجا سفر کرده‌اند و تلاش کرده‌اند الگوی مناسبی برای روستای خودشان تهیه کنند. اما هنوز هیچ کس برای این کار اقدامی نکرده است. حتی چندین بار از دیگر استان‌ها هم خواسته‌اند به اینجا بیایند و از نزدیک روستای ما را ببینند اما متأسفانه هیچ جاده دسترسی مناسبی نداریم که گردشگران به اینجا بیایند. از آن گذشته خودمان هم آب کافی برای نوشیدن و دیگر کارها نداریم چطور می‌توانیم از میهمانانمان پذیرایی کنیم.

امیدواری

جاده‌ای برای آمدن میهمان‌ها نداریم، آب کافی هم نیست، اما اینجا خانه ماست

«محسن دهقانی»، دهیار روستای کهن کهور که تمام عمرش را در این روستا گذرانده در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: ما خیلی چیزها نداریم و کمبودها اذیتمان می‌کند حتی آب شرب هم به اندازه کافی نداریم اما می‌دانیم که اینجا خانه خودمان است و باید برای تمیزی نگه داشتن آن تلاش کنیم. منتظر هیچ کس نیستیم چون می‌دانیم اگر خودمان کوتاهی کنیم شرایط تغییری نمی‌کند.

چند سالی می‌شود که به لطف شبکه‌های اجتماعی نام روستای ما به گوش مردم رسیده اما باز هم هیچ کس کاری برای ما نکرده است. این نریختن زباله هم مثل کمبودهایمان ربطی به امروز و دیروز ندارد. فرهنگ نظافت از سال‌های دور در این روستا مرسوم بوده و پدر و مادرها با کارهایی که انجام داده‌اند نریختن زباله را از کودکی به فرزندان خود آموزش داده‌اند. شغل بیشتر مردم کشاورزی و دامداری است و حتی در جمع‌آوری فضولات دامی و علوفه هم دقت لازم را دارند و هیچ

اهالی روستا با آموزش‌هایی که دیده‌اند یاد گرفته‌اند زباله را از خانه‌هایشان تفکیک و بعد هم در محیطی که خودشان خارج از شهر آماده کرده‌اند دفن کنند. زباله‌های تر مانند ته‌مانده میوه، سبزی و مواد غذایی هم اینجا دور ریخته نمی‌شود و روستاییان از آنها به عنوان غذای دام‌ها استفاده می‌کنند

50

در حالی که تا به حال یک نفر هم روی مریخ پا نگذاشته، اما انسان‌ها در ۵۰ سال گذشته، بیش از ۶ هزار و ۸۰۳ کیلوگرم زباله را در این سیاره سرخ رها کرده‌اند.